

TAMPEREEN SEUDUN TYÖVÄENOPISTO

Opetussuunnitelma

Teatteritaiteen perusopetus

Yleinen oppimäärä

TAMPERE
TYÖVÄENOPISTO

Opetussuunnitelma

1.	TOIMINTA-AJATUS	3
2.	ARVOT	3
3.	OPPIMISKÄSITYS	4
4.	OPPIMISYMPÄRISTÖ	4
5.	TYÖTAVAT	5
6.	TOIMINTAKULTTUURI	5
7.	OPINTOJEN RAKENNE JA LAAJUUS	6
8.	OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET	7
9.	VARHAISIÄN TEATTERIKASVATUS	7
10.	YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET	8
11.	TEEMAOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET	13
12.	OPPIMISEN ARVIOINTI	16
13.	ARVIOINNIN KOHTEET	16
14.	TODISTUKSET	17
15.	OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	18
16.	OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET	18
17.	YHTEISTYÖ	18
18.	TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	18

1. TOIMINTA-AJATUS

Tampereen seudun työväenopistossa toimiva teatteritaidekoulu antaa teatteritaiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan lapsille ja nuorille. Opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998), asetukseen taiteen perusopetuksesta (813/1998) ja Opetushallituksen määräykseen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista (20.9.2017).

Tampereen kaupunki on hyväksynyt Tampereen seudun työväenopiston teatteritaiteen perusopetusta antavaksi yksiköksi syksystä 2003 alkaen (Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.6.2003). Lasten ja nuorten teatteri-ilmaisun opetuksen juuret juontavat vuodesta 1995 alkaen toimineeseen S.P.O.T.T.I -teatterikurssiin, joka kokoontui aluksi Hervannassa. Tampereen seudun työväenopistossa annetaan taiteen perusopetusta myös teatteritaiteessa lapsille ja nuorille, kuvataiteessa lapsille, nuorille ja aikuisille opistoon kuuluvassa Sara Hildén -akatemiassa sekä käsityössä aikuisille Ylöjärven kaupungin alueella. Tampereen seudun työväenopisto on Tampereen kaupungin omistama, 1899 perustettu vapaan sivistystyön oppilaitos.

Taiteen perusopetus on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Teatteritaiteen perusopetuksen tehtävä on vahvistaa oppilaan aktiivista toimijuutta ja teatteritaiteen ymmärrystä. Opiskelu edistää taidesuhteen kehittymistä, elinikäistä taiteen harrastamista ja antaa valmiuksia eri alojen jatko-opintoihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja vaikuttamiseen sekä muuttuvaan työelämään. Teatteritaidetta opiskellaan pitkäjänteisesti ja päämäärätietoisesti. Opiskelu tukee oppilaan persoonallisuuden kehitystä henkilökohtaisten tulkintojen ja omaehtoista tekemisen kautta.

Teatteri on taidemuoto, jossa yhdistyvät eri taiteenalat. Teatteritaidetta voi opiskella esim. esiintyjyyden, näyttelijäntaiteen, käsikirjoittamisen, esitysdramaturgian, ohjaajantaiteen ja visualisoinnin kautta. Tässä opetussuunnitelmassa painotamme monitaiteisuutta, taiteidenvälisyyttä ja teatteri-ilmaisua eri ympäristöissä.

Teatteria opiskellaan ilon kautta!

2. ARVOT

Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteille. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä.

Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ja elämän merkityksellisyden tunnistamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta.

Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetus luo pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Teatteri-ilmaisun opetuksessa korostuvat toisen ihmisen kunnioittava kohtaaminen, vuorovaikutustaidot ja läsnäolon merkitys.

3. OPPIMISKÄSITYS

Taiteen perusopetuksessa oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Oppiminen on kokonaisvaltainen prosessi. Vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan ja tiedostamaan itselle ominaiset tavat oppia. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Teatteritaidetta opiskellaan tekemisen ja kokeilemisen kautta, kehollisuus, läsnäolo ja tilanteissa oppiminen on olennaista. Oppilaan aktiivinen osallistuminen myös kehittää rohkeutta omaan ilmaisuun ja opastaa kantamaan vastuuta omasta ajattelustaan. Näyttämöllä ajatukset tulevat todeksi.

4. OPPIMISYMPÄRISTÖ

Teatteritaiteen opetustilat ovat pääosin Sampolan kiinteistössä (Sammonkatu 2) ja Kissanmaan koululla (Teiskontie 28). Sampolassa teatteritaiteen opetuksessa on käytössä erilaisia luokkatiloja sekä mahdollisuus hyödyntää Sampolan näyttämöä ja näyttämötekniikkaa muutaman kerran vuodessa esitysten järjestämiseen. Kissanmaan koulun opetustilana on liikuntasali ja vahvuutena on saavutettavuus alueen lapsille.

Tieto- ja viestintätekniikkaa ja digitaalisia ja verkkoympäristöjä hyödynnetään opetuksessa opiskelijaryhmän kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan teatteri-ilmaisua myös erilaisissa media- ja virtuaaliympäristöissä.

Kiinteistöjen fyysisestä turvallisuudesta huolehditaan Tampereen kaupungin määrittelemien ohjeiden mukaisesti. Näyttämöllä työskennellessä opetustilanteen turvallisuusasiat käydään ryhmän kanssa yhdessä läpi.

Tampereen kulttuuri- ja tapahtumatarjonta antaa hyvät puitteet taidetapahtumiin osallistumiseen. Tamperelaisissa ammattiteattereissa vierailaan katsomassa esityksiä ja tutustumassa teatterin toimintaan. Lisäksi hyödynnetään ammattiteatterien yleisötyötä ja paikallisia tapahtumia mahdollisuuksien mukaan. Erityisesti teemaopinnoissa hyödynnetään luovasti myös Tampereen kaupunkiympäristöä harjoitusten tai esitysten tapahtumapaikkoina. Oppituntien/kontaktiopetuksen ulkopuolella tapahtuvan osaamisen karttuminen todennetaan ja sisällytetään opintoihin teemaopinnoissa määritellyin tavoin.

Opetustilanteiden psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus sekä avoin ja salliva ilmapiiri luodaan opettajan ohjaamana kunkin opetusryhmän yhdessä laatimilla säännöillä.

Työväenopiston kautta tarjoutuu opettajille helposti kosketuksia eri-ikäisiin ja erilaisia asioita harrastaviin ihmisiin, koska Sampolan kiinteistössä toimivat työväenopiston lisäksi Sampolan kirjasto sekä Tammerkosken kuvataide- ja käsityöpainotteinen lukio.

Tampereen seudun työväenopistossa annettavan sanataiteen, kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetuksen myötä oppilailla ja opettajilla on hyvä mahdollisuus toisten taiteenalojen toimintaan tutustumiseen, taiteidenvälisen osaamisen kehittämiseen sekä yhteistyöprojektien toteuttamiseen.

5. TYÖTAVAT

Teatteritaiteen opiskelu tapahtuu pääasiassa ryhmässä, ryhmäkoko 7–14. Työskentelyssä korostuvat sekä oppilaan ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot että henkilökohtaisen tulkinnan arvostaminen. Teatteritaidetta opiskellaan kokeilemalla ja harjoittelemalla. Työskentelyssä otetaan huomioon jokaisen erilainen tapa oppia. Oppilaita ohjataan vastuulliseen työskentelyyn omassa toiminnassa ja ryhmän yhteisissä tavoitteissa. Oppilaan sitoutuminen ja oma motivaatio ovat tärkeitä. Oman ilmaisu- ja havainnointikyvyn harjoittaminen on keskeistä.

Harjoituksia tehdään monipuolisia menetelmiä käyttäen, niin yksilö- pari- kuin ryhmätyönä. Oppitunneilla harjoitellaan äänen käyttöä, kehollista ilmaisua, näyttämöllistä liikettä ja läsnäoloa. Työtavoilla tuetaan oppilaan kykyä ymmärtää omaa kehollisuuttaan. Harjoitteissa on keskeistä vuorovaikutus ryhmän muiden jäsenten kanssa sekä säännöllisen palautteen antaminen ja saaminen, mikä lisää oppilaan itsetuntemusta. Oppimisprosessiin sisältyy monitaiteisuus sekä erilaiset vierailut ja tutustumiskäynnit.

Opinnoissa tiedostetaan arkielämän todellisuuden tasot ja normit. Kun teatteriharjoitusten toimintakulttuurissa tutkitaan normien taustoja, voidaan turvallisessa ympäristössä luoda omia mielikuvitusmaailmoja ja kokeilla tehdä sellaistaakin, mitä oikeassa arkielämässä ei ole mahdollista.

6. TOIMINTAKULTTUURI

Opetustilanteiden toimintakulttuuria rakennetaan opettajien ja oppilaiden yhteistyöllä, se tukee aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Olennaista on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan.

Ilmapiiristä rakennetaan alusta alkaen avoin, myönteinen, rohkaiseva ja innostava opettelemalla kuuntelemisen taitoa sekä rakentavan palautteen saamisen ja antamisen taitoa. Oppilas saa olla oma itsensä ja voi ilmaista itseään mielekkäästi. Aitoa osallisuuden kokemusta rakennetaan yhdessä toimimisella siten että jokainen otetaan mukaan toimintaan tasapuolisesti. Sallivassa ilmapiirissä on mahdollista oppia myös epäonnistumisen kautta. Kiusaamista ja yksityisyyden loukkaamista ei hyväksytä.

Oppilaiden kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisista taustoista ollaan tietoisia ja opetuksessa noudatetaan eettistä ja tasa-arvoista kohtelua. Opetus on avointa kaikille - teatteriin on helppo tulla myös vähän suomen kieltä osaavana. Opetuskieli on suomi. Teatteritaiteen opetus vahvistaa kulttuurisesti kestävästä kehityksestä.

Opetussuunnitelma on laadittu tuntiopettajien ja koulutussuunnittelijan yhteistyönä ja siinä on huomioitu paikallisuus. Toiminnan käytännön suunnittelussa yhteistyötä tekevät koulutussuunnittelija ja teatteritaiteen tuntiopettajat. Huoltajat voivat antaa palautetta opettajalle, koulutussuunnittelijalle tai opistolle.

Opettajilla on omassa opetuksessaan pedagoginen vapaus toteuttaa opetusta omista vahvuuksistaan lähtien kokeillen ja joustavasti, opetussuunnitelman puitteissa. Taustalla toimivaa hallintoa ohjaavat Tampereen kaupungin ja Tampereen seudun työväenopiston sisäiset ohjeet, menettelytavat, määräykset ja normit.

Oppilaiden tietoja ja muita oppilaitoksen asiakirjoja käsitellään ja säilytetään tietosuojaperiaatteiden sekä Tampereen kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. Oppitunneilla ei kuvata ilman lupaa. Tiedotustarkoituksia varten huoltajilta pyydetään tapauskohtaisesti kuvien käyttöluvat. Oppilaille annetaan mediakäyttämiskasvatusta.

Tampereen kaupunki on sitoutunut kestävästä kehityksestä ekologisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia näkökulmia tasapainottavaan kehitykseen. Kestävä kehitys otetaan huomioon kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa.

7. OPINTOJEN RAKENNE JA LAAJUUS

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Opinnot koostuvat yhteisistä opinnoista 300 t ja teemaopinnoista 200 t. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Koko oppimäärän ohjeellinen suoritusajan on seitsemän vuotta. Varhaisiän teatterikasvatusta on mahdollista opiskella kahden vuoden ajan ennen yleisen oppimäärän opintojen aloittamista. Varhaisiän opintojen laajuus on 100 tuntia.

Teatteritaiteen yhteiset opinnot kestävät 5 lukuvuotta, viikoittain opiskellaan 2-3 oppituntia. Opetusviikkoja on syyslukukaudella 12, kevätlukukaudella 13. Teemaopinnot kestävät 2 lukuvuotta, viikoittain 3 oppituntia. Lisäksi teemaopintoihin kuuluu opintokokonaisuus, jonka osia voi suorittaa koko opintojen ajan.

Opintojen ohjeellinen eteneminen

VARHAISIÄN KASVATUS 100 t

Opintokokonaisuus	Ryhmä	Ikä-ryhmät	Opetusviikkoja / Tuntimäärä	Sisällöt
Varhaisiän teatterikasvatus 1	Teatterikärpäset	7–8 v.	25 vk (50 t) kontaktiopetusta	Draama- ja teatterileikit
Varhaisiän teatterikasvatus 2	Teatterikärpäset	8–9 v.	25 vk (50 t) kontaktiopetusta	

YHTEISET OPINNOT 300 t

Opintovuosi	Opintokokonaisuus	Ryhmä	Ikä-ryhmät	Opetusviikkoja / Tuntimäärä	Sisällöt
1.	Ramppi	Teatteritaide 1	9–10 v.	25 vk (50 t) kontaktiopetusta	Roolin rakentamiseen tutustuminen
2.	Kulissi	Teatteritaide 1	10–11 v.	25 vk (50 t) kontaktiopetusta	Tietoisuus ja tavoitteellisuus roolin rakentamisessa
3.	Spotti	Teatteritaide 1	11–12 v.	25 vk (50 t) kontaktiopetusta	Omien esitysten valmistaminen
4.	Parrasvalot	Teatteritaide 2	12–13 v.	25 vk (75 t) kontaktiopetusta	Esitys oman käsikirjoituksen pohjalta
5.	Seuris	Teatteritaide 2	13–14v.	25 vk (75 t) kontaktiopetusta	Esitys valmiin käsikirjoituksen pohjalta

TEEMAOPINNOT 200 t

Opintovuosi	Opintokokonaisuus	Ryhmä	Ikä-ryhmät	Opetusviikkoja / Tuntimäärä	Sisällöt
6.	Plari	Teatteritaide 3	14–15 v.	25 vko (75 t) kontaktiopetusta	Esitys valmiin tekstin pohjalta. Yhteistyö ammattiteatterin kanssa
7.	Stage	Teatteritaide 3	15–16 v.	25 vko (75 t) kontaktiopetusta	Esitys valmiin käsikirjoituksen pohjalta. Taiteidenvälisyys
1.–7.	Backstage	Koko oppimäärän aikana	9–16 v.	50 t itsenäistä työtä	Oman opinpolun vahvistaminen

8. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Teatteritaiteen opetuksessa tutkitaan ihmisyyttä ja ihmisenä olemista teatterin kautta.

Taiteen perusopetuksen teatteritaiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaiden aktiivista toimijuutta ja teatteritaiteen ymmärrystä. Opetuksessa tuetaan oppilaita taiteen omaehtoiseen tekemiseen ja henkilökohtaiseen tulkintaan. Opetuskannustaa oppilasta rakentavaan toimintaan yksilönä sekä vuorovaikutukseen ryhmän jäsenenä. Teatteritaidetta voi opiskella eri lähtökohtien, tekemisen tapojen ja näkökulmien kautta, esimerkiksi esiintyjyyden, näyttelijäntaiteen, käsikirjoittamisen, esitysdramaturgian, ohjaajantaiteen ja visualisoinnin kautta. Teatteritaide on luonteeltaan haarautuva ja eri lajeja sisältävä taidemuoto, jossa yhdistyvät eri taiteenalat. Sitä voidaan toteuttaa eri yhteisöissä ja ympäristöissä. Yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa teatteritaide toteutuu erilaisina esityksinä ja esittämisen muotoina.

Opetuksessa tuetaan oppilaiden iloa, uteliaisuutta ja motivaatiota opiskella ryhmässä toimien. Teatteritaiteen opiskelun tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kulttuurista osaamista kehittämällä heidän taitojaan ja tietojaan. Oppilasta ohjataan sitoutuneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn. Yleisen oppimäärän opinnot luovat valmiuksia eri alojen jatko-opintoihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja muuttuvaan työelämään.

9. VARHAISIÄN TEATTERIKASVATUS

Varhaisiän teatterikasvatuksen laajuus on 100 t. Varhaisiän teatterikasvatuksen tavoitteena on rohkaista ja innostaa lapsia ilmaisemaan itseään teatterileikin ja teatteritaiteen keinoin sekä saamaan kokemuksia ja elämyksiä teatterin tekemisestä ja kokemisesta.

Varhaisiän teatterikasvatus 1 & 2

Teatterikärpäset
7-9 -vuotiaille
opintojen laajuus 100 t
opintojen kesto 2 lukuvuoden ajan 2 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä ja löytämään omia vahvuuksiaan
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä pienten kohtausten näytelmien valmistaminen. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia. Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana tutustumisen kohteena ovat

- Fantasialeikit,
- Roolit, roolinotto, mitä on olla toinen- leikittely
- Lavastus-puvustus-kokeilut
- Läsnäolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollinen ilmaisu
- Kokeilut musiikin, valon kanssa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

10. YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Yhteisten opintojen laajuus on 300 t. Teatteritaiteen yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on tutustua teatterin tekemisen suuntauksiin ja käytäntöihin sekä teatteriin taidemuotona. Yhteiset opinnot sisältävät viisi lukuvuoden mittaista opintokokonaisuutta.

Teatteritaiteen yhteisissä opinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta. Opinnoissa keskustellaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä sekä harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia ja tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin, runoihin, satuihin, elokuvaan, mediateksteihin, kuviin, ääniin tai elämäntarinoihin. Opintojen aikana harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opintokokonaisuus - Ramppi

Teatteritaideryhmä 1

9-10 -vuotiaille

opintojen laajuus 150 t

opintojen kesto 3 lukuvuoden ajan 2 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä pienten kohtausten näytelmien valmistaminen. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia. *Roolin rakentamisessa ja esittämisessä asetetaan tavoitteita*. Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana tutustumisen kohteena ovat

- Fantasialeikit
- Roolien tavoitteellinen suunnittelu ja toteutus
- Lavastus-puvustus-kokeilut
- Läsnaolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollinen ilmaisu
- Kokeilut musiikin, valon kanssa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

Opintokokonaisuus - Kulissi

Teatteritaideryhmä 1

10-11 -vuotiaille

opintojen laajuus 150 t

opintojen kesto 3 lukuvuoden ajan 2 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksuma teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisaalueitaan

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteri-taiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä pienten kohtausten näytelmien valmistaminen. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia. *Roolin rakentamisessa ja esittämisessä edetään tietoisempaan ja tavoitteellisempaan suuntaan.* Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana tutustumisen kohteena ovat

- Fantasialeikit
- Roolien tavoitteellinen suunnittelu ja toteutus, joista keskustellaan
- Lavastus-puvustus-kokeilut
- Läsnäolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollien ilmaisu
- Kokeilut musiikin, valon kanssa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

Opintokokonaisuus - Spotti

Teatteritaideryhmä 1

9-10 -vuotiaille / 10-11 -vuotiaille / 11-12 -vuotiaille
opintojen laajuus 150 t
opintojen kesto 3 lukuvuoden ajan 2 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksuma teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin

Oma taiteellinen prosessi

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisaalueitaan

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Tutustutaan teatteri-taiteeseen erilaisten draama- ja teatteriharjoitteiden sekä leikkien kautta. Tunneilla harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Keskeistä on yhdessä ideointi, harjoittelu sekä *omiensesitysten valmistaminen*. Tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin ja satuihin, sekä tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia. Roolin rakentamisessa ja esittämisessä edetään tietoisempaan ja tavoitteellisempaan suuntaan. Tekemisestä keskustellaan ja harjoitellaan toimimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmässä, harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetuksen aikana kohteena ovat

- Fantasialeikit
- Roolien ja näytelmien suunnittelussa ja toteutuksessa tietoisempi ja tavoitteellisempi työskentely
- Omasta ja toisien työskentelystä keskustelu
- Lavastus-puvustus-kokeilut, joita hyödynnetään esityksissä.
- Läsnäolo tilanteessa
- Ryhmässä toimimisen harjoittelu
- Pienten esitysten valmistaminen
- Palautteen antaminen ja vastaanotto
- Kehollien ilmaisu
- Kokeilut musiikin, valon kanssa
- Demoesityksen mahdollinen valmistaminen huoltajille/perheenjäsenille

Opintokokonaisuus - Parrasvalot

Teatteritaideryhmä 2

12-13 vuotiaille

Opintojen laajuus on 75 t

Opintojen kesto lukuvuoden ajan 3 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

Oppilaan esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, mikä

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaisee oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjaa oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua
- rohkaisee oppilasta refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjaa oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin

Pienimuotoisen teatteriesityksen valmistaminen, mikä

- motivoi oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjaa oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan sen eri osa-alueisiin
- tukee esityksen harjoitusprosessin eri vaiheiden tunnistamista

Oman taiteellisen prosessin tukeminen, mikä

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaisee oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisaalueitaan
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään

Teatteritaiteen havainnoiminen osana yhteiskuntaa, mikä

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjaa oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- auttaa oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- tutustuttaa oppilasta teatterin moninaisiin työnkuviin

Keskeiset sisällöt

Opetuksen puitteissa valmistetaan *ryhmän ideoiden pohjalta pienimuotoinen oma näytelmäkirjoitus*, joka esitetään keväällä. Esitys toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen. Esitys voidaan toteuttaa monitaiteisena projektina ja sillä voidaan osallistua myös paikalliseen nuorten teatterifestivaaliin tai tehdä muuta yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Opintojen aikana

- harjoitellaan tietoista esiintymistä ja vaikuttamista erilaisten harjoitteiden kautta
- tutustutaan teatterin eri osa-alueisiin: -visuaalisuuteen, lavastukseen, puvustukseen, valoihin, teatteritekniikkaan ja tuotantoon: prosessin suunnittelusta julisteen ja käsiohjelman suunnitteluun ja toteutukseen
- syvennetään itseilmaisun taitoja
- kehitetään kuuntelemistaitoja
- syvennetään ryhmätyötaitoja
- otetaan haltuun esityksen kokonaisuus ja valmistetaan pienimuotoinen esitys valitun aihepiirin/teeman pohjalta,
- nuoret pääsevät kommentoimaan omaa ympäristöään teatteritaiteen kautta ja heidän ajatuksensa tulevat näkyviksi oman käsikirjoituksen kirjoittamisen myötä

Opintokokonaisuus - Seuris

Teatteritaideryhmä 2

13-14 vuotiaille

Opintojen laajuus on 75 t

Opintojen kesto lukuvuoden ajan 3 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

Oppilaan esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, mikä

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaisee oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjaa oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua
- rohkaisee oppilasta refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjaa oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin

Pienimuotoisen teatteriesityksen valmistaminen, mikä

- motivoi oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjaa oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan sen eri osa-alueisiin
- tukee esityksen harjoitusprosessin eri vaiheiden tunnistamista

Oman taiteellisen prosessin tukeminen, mikä

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaisee oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään

Teatteritaiteen havainnoiminen osana yhteiskuntaa, mikä

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjaa oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- auttaa oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- tutustuttaa oppilasta teatterin moninaisiin työnkuviin

Keskeiset sisällöt

Opetuksen puitteissa *toteutetaan valmiin käsikirjoituksen pohjalta esitys*. Esitys toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen. Esitys voidaan toteuttaa monitaiteisena projektina ja sillä voidaan osallistua myös paikalliseen nuorten teatterifestivaaliin tai tehdä muuta yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa. Vierailaan ammatti- tai harrastajateatterissa.

Opintojen aikana

- harjoitellaan tietoista esiintymistä ja vaikuttamista erilaisten harjoitteiden kautta
- syvennetään itseilmaisun taitoja
- kehitetään kuuntelemistaitoja
- syvennetään ryhmätyötaitoja
- otetaan haltuun esityksen kokonaisuus ja valmistetaan pienimuotoinen esitys valitun aihepiirin/teeman ja/ tai lähdemateriaalin pohjalta
- vierailaan ammattiteatterissa tai harrastajateatterissa, sekä tutustutaan teatterin erilaisiin työnkuviin kulissikierröksellä ammattiteatterissa ja syvennetään vierailujen kautta tietämystä teatterin eri osa-alueista: käsikirjoittamisesta, visuaalisuudesta, lavastuksesta, puvustuksesta, valoista, teatteritekniikasta ja tuotannosta: prosessin suunnittelusta julisteen ja käsiohjelman suunnitteluun ja toteutukseen
- nuoret pääsevät kommentoimaan omaa ympäristöään teatteritaiteen kautta ja heidän ajatuksensa tulevat näkyviksi lähdemateriaalin dramatisoinnin kautta. Lähdemateriaalina voi toimia valmis käsikirjoitus tai muu kirjallinen materiaali

11. TEEMAOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Teatteritaiteen teemaopintojen tavoitteena on monipuolistaa oppilaan teatteritaiteen ymmärrystä ja ilmaisullisia keinoja. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia esitysprosesseista ja toimimisesta työryhmän jäsenenä.

Teemaopintojen laajuus on 200t. Teemaopinnot sisältävät kaksi lukuvuoden mittaista opintokokonaisuutta, joista kummankin laajuus 75t, yhteensä 150t. Lisäksi teemaopintoihin sisältyy oppilaan vapaasti valittavia Backstage-opintoja yhteensä 50t, joita voi alkaa suorittamaan opintojen alusta alkaen, yhteisten opintojen aikana kesä- tai viikonloppukursseina tai itsenäisenä työnä.

Opintokokonaisuus - Plari

Teatteritaideryhmä 3

14-15 vuotiaille

Opintojen laajuus on 75 t

opintojen kesto lukuvuoden ajan 3 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

Oppilaan esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, mikä

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaisee oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjaa oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitystä esiintymistilanteessa
- auttaa oppilasta kehittämään kokonaisvaltaista ilmaisuaan
- opastaa oppilasta refleктоimaan omaa ja muiden työskentelyä

Teatteriesityksen valmistaminen yhdessä ryhmän kanssa, mikä

- motivoi ja sitouttaa oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen
- ohjaa oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja osallistumaan jonkin osa-alueen, kuten lavastuksen, puvustuksen, tuotannon tai teatteritekniikan suunnitteluun näyttelijäntyön lisäksi
- rohkaisee oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin
- ohjaa oppilasta tutustumaan näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelemaan näytelmien lukemista

Keskeiset sisällöt

Opetuksen puitteissa osallistutaan valtakunnalliseen hankkeeseen ja tehdään *yhteistyötä paikallisen ammattiteatterin kanssa*. Hankkeen kautta ryhmä tutustuu myös teatterin ammattilaisiin ja uuteen näytelmäkirjallisuuteen. Paikalliseen nuorten teatterifestivaaliin osallistuminen sisältää esiintymisen festivaalilla sekä muiden esitysten katsomisen. Festivaali voi olla esimerkiksi Nuori näyttämö-hanke tai muu valtakunnallinen hanke, jossa työskennellään valmiin näytelmätekstin parissa tai muuten yhteistyössä ammattiteatterin kanssa.

Opintojen aikana

- tutustutaan teatteritaitteeseen erilaisten harjoitteiden kautta
- tutkitaan teatterin erilaisia muotoja
- valmistetaan esitys ja tutustutaan näin yhteen tapaan toteuttaa teatteriesitys
- keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä
- tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja teatterin genreihin
- vierailaan mahdollisuuksien mukaan ammattiteatterissa
- harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin

Opintokokonaisuus - Stage

Teatteritaideryhmä 3

15-16 vuotiaille

Opintojen laajuus on 75 t

opintojen kesto lukuvuoden ajan 3 tuntia viikossa

Opetuksen tavoitteet

Oman taiteellisen prosessin käynnistäminen, mikä

- ohjaa oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään
- rohkaisee oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään teatteritaiteen keinoin
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa osaamistaan.

Teatteritaiteen ymmärtäminen osana yhteiskuntaa, mikä

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja ympäröivää yhteiskuntaa ja sen ilmiöitä kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen
- opastaa oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin tehtävänkuvuihin ja rohkaisee teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- rohkaisee oppilasta tutustumaan teatteriin ja sen sovelluksiin taidemuotona ja tunnistamaan teatteritaiteen yhteyksiä muihin taiteisiin
- auttaa oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

Keskeiset sisällöt

Opetuksen puitteissa tehdään *yhteistyötä jokin muun taiteenalan tai -alojen harrastajien kanssa ja valmistetaan ryhmän ideoiden pohjalta oma käsikirjoitus, joka esitetään keväällä*. Esitys toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen. Esitys voidaan toteuttaa monitaiteisena projektina ja sillä voidaan osallistua myös paikalliseen nuorten teatterifestivaaliin tai tehdä muuta yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Opintojen aikana

- tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden kautta
- tutkitaan teatterin erilaisia muotoja
- valmistetaan esitys ja tutustutaan näin yhteen tapaan toteuttaa teatteriesitys
- keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä
- tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja tuotetaan niitä itse
- vierailaan mahdollisuuksien mukaan ammattiteatterissa
- harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin

Opintokokonaisuus - Backstage

Opintojen laajuus on 50 t

Opinnot voi suorittaa yhteisten opintojen ja teemaopintojen aikana

Opetuksen tavoitteet

- vahvistaa oppilaan opinpolkua hänen omien tavoitteidensa mukaisesti
- laajentaa tietämystä teatterin eri osa-alueista kuten valosuunnittelusta, lavastuksesta, puvustuksesta, maskeerauksesta, käsikirjoittamisesta tai näyttelijäntyön eri osa-alueista
- opastaa oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin tehtävänkuvuihin ja rohkaista teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- rohkaista oppilasta tutustumaan teatteriin ja sen sovelluksiin taidemuotona ja oppia ymmärtämään teatteritaiteen yhteyksiä muihin taiteisiin
- auttaa oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja ympäröivää yhteiskuntaa ja sen ilmiöitä kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen

Keskeiset sisällöt

Opinnot tapahtuvat teatterileireillä, lyhytkursseilla tai itsenäisen ohjatun työskentelyn kautta esimerkiksi erilaisilla tutustumiskäynneillä. Opinnot voivat sisältää mm. taiteilijahaastattelun, teatteriarvioinnin tai roolianalyysin kirjoittamista. Opintosuoritusten ja itsenäisen työskentelyn tavat sovitaan lukuvuosittain.

12. OPPIMISEN ARVIOINTI

Teatteritaiteen opintojen arviointi on luonteeltaan havaintoihin perustuvaa. Arvioinnin tehtävänä on tukea opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden saavuttamista. Arviointipalautte tukee oppilaiden oman taiteellisen ajattelun ja esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti.

Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita ohjataan itse- ja vertaisarviointiin. Arviointi tukee oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen ja teatteritaitojen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle annettuihin tavoitealueisiin: esiintymis- ja vuorovaikutustaitoihin, teatteriesitykseen, omaan taiteelliseen prosessiin ja teatteritaiteeseen osana yhteiskuntaa.

Teemaopinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen taitojen kehittymistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti oma taiteellinen prosessi ja taitojen syventyminen.

13. ARVIOINNIN KOHTEET

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle annettuihin tavoitealueisiin: Yhteisissä opinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen perustaitojen harjoittelua ja kehittämistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti esiintymis- ja vuorovaikutustaidot sekä teatteriesityksen valmistusprosessi.

Arvioinnin kohteet yhteisissä opinnoissa

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- oppilaan toiminta ryhmän jäsenenä
- oppilaan kyky vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- läsnäolo esiintymistilanteessa
- kokonaisvaltainen ilmaisu
- yhteyksien havaitseminen muihin taiteenlajeihin

Teatteriesityksen valmistaminen

- pitkäjänteisen ja tavoitteellisen työskentelyn kyky
- teatterin käsitteiden tuntemus
- harjoitusprosessin vaiheiden tunnistaminen

Taiteellinen prosessi

- luova toiminta, uteliaisuus ja kokeilunhalu
- omien vahvuuksien ja kehittämisalueiden tunnistaminen
- omien tavoitteiden asettaminen ja oman työskentelyn reflektointi

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

- teatterin havainnointi osana yhteiskuntaa
- teatterin havainnointi taidemuotona
- nähdyn ja koetun analysointi
- tutustuminen teatterin työnkuviin

Arvioinnin kohteet teemaopinnoissa

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

- oppilaan toiminta vastuullisena ryhmän jäsenenä
- oppilaan kyky vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ymmärrys läsnäolon merkityksestä esiintymistilanteessa
- kokonaisvaltainen ilmaisu
- yhteyksien havaitseminen muihin taiteenlajeihin

Teatteriesityksen valmistaminen

- sitoutuminen pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn
- teatterin käsitteiden tuntemus
- näytelmäkirjallisuuden tuntemus ja näytelmien lukemisen harjoittelu

Taiteellinen prosessi

- kyky havainnoida itseään sekä ympärillä olevia ilmiöitä ja todellisuutta
- omien vahvuuksien ja kehittämisalueiden löytäminen sekä itseilmaisun kehittäminen
- omien tavoitteiden asettaminen ja oman työskentelyn reflektointi

Teatteritaide osana yhteiskuntaa.

- teatterin hahmottaminen osana yhteiskuntaa
- teatterin hahmottaminen taidemuotona ja teatterin yhteydet muihin taidemuotoihin
- nähdyn ja koetun analysointitaito
- tutustuminen teatterin työnkuviin sekä teatteritaitojen hyödyntäminen eri ammateissa, työhaussa ja opiskelussa

14. TODISTUKSET

Yleisen oppimäärän päättötodistus annetaan oppilaalle, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot. Todistukseen merkitään oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja niiden laajuudet.

Osallistumistodistus annetaan oppilaalle pyydettyäessä, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee todistusta muusta. Osallistumistodistus sisältää tiedot suoritetuista opintokokonaisuuksista.

15. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Teatteritaiteen opiskelu mahdollistaa monenlaiset oppimistavat. Opetuksen eriyttäminen ja yksilöllistäminen tehdään ensisijaisesti ryhmän sisällä monipuolisten menetelmien avulla. Erityistä tukea tarvitseville laaditaan tarvittaessa henkilökohtainen opetussuunnitelma yhdessä huoltajan kanssa ja tapauskohtaisesti tutkitaan mahdollisuudet tarvittavan tuen järjestämiseen.

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai osaamiseen perustuviin näyttöihin suhteessa kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

Muualla suoritetut teatteritaiteen perusopetuksen kurssit luetaan oppilaan hyväksi. Muilla taiteen perusopetuksen aloilla opinnot hyväksiluetaan soveltuvien osin. Muualla tehdyistä suorituksista tulee olla kirjallinen todistus.

16. OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

Uudet oppilaat otetaan vapaille paikalle ilmoittautumisjärjestyksessä. Aloitettuaan opintonsa oppilaalla on oikeus koko oppimäärän suorittamiseen, 18-vuotiaaksi asti. Mahdollisesti vapautuvat oppilaspaikat täydennetään lukuvuosittain. Teatteritaiteen perusopetuksen opintoja muualla suorittaneet otetaan opintoihin vastaaviin ryhmiin. Opinnoista on esitettävä todistus.

HUOJENNUS LUKUKAUSIMAKUSTA

Perheen taloudellisen tilanteen perusteella oppilaalle voidaan myöntää vapautus lukukausimaksusta kokonaan tai 50 %:n huojennuksena. Huojennus myönnetään lukuvuosittain ja sitä haetaan erillisellä lomakkeella. Maksuhuojennusta voidaan myöntää korkeintaan 10 %:lle taiteen perusopetuksen oppilaspaikoista.

OPINTO-OIKEUDEN KESKEYTTÄMINEN

Oppilaan opinto-oikeus voidaan keskeyttää maksusaatavien perusteella.

17. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Koteihin pidetään yhteyttä säännöllisesti esim. sähköpostilla tai kirjeitse. Opintoihin liittyvistä asioista tiedotetaan myös työväenopiston nettisivuilla. Koulutussuunnittelija ja työväenopiston henkilökuntaan voi aina ottaa yhteyttä. Huoltajat kutsutaan seuraamaan oppilaiden demoesityksiä.

Teatteritaiteen perusopetus on avoin erilaisille yhteistyömuodoille opetussuunnitelman puitteissa.

18. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Oppilailta kerätään lukuvuosittain kirjallista palautetta. Teatteritaiteen opettajat ja vastaava suunnittelija käyvät kerran vuodessa läpi kuluneen lukuvuoden kokemuksia ja neuvottelevat mahdollisista parannusehdotuksista ja esiin tulleista kysymyksistä. Tavoitteena on tukea pedagogista kehittämistä opettajien suunnittelukokouksilla ja vertaisoppimisen keinoin.

Taiteen perusopetuksen tunnettavuutta lisätään yhteisellä tiedottamisella sekä viemällä esityksiä erilaisiin ympäristöihin ja erilaisille yleisöille Tampereella. Sanataiteen perusopetuksesta tiedottamista kehitetään eri tiedotuskanavien monipuolisen hyödyntämisen avulla.

Tampereen seudun työväenopisto on mukana Tampereen kaupungin taiteen perusopetuksen kuntatason arvioinnissa, joka toteutetaan vuosittain. Arviointiin sisältyy lukuvuosittelastotietoja sekä vuosittain vaihtuvat teemalliset arviointialueet. Arviointi on laadittu valtakunnallisen taiteen perusopetuksen Virvatuli-arviointimallin pohjalta. Kuntatason arviointi raportoidaan Tampereen kaupungin sivistys- ja kulttuurilautakunnalle.